

Knjižnica Miklova hiša
R I B N I C A

POSLOVNO POROČILO KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA RIBNICA LETO 2025

***Poslovno in finančno poročilo je izvleček oz. povzetek. Celotno poročilo je na voljo na spletni strani Knjižnice Miklova Hiša Ribnica.**

<https://miklovahisa.si/wp-content/uploads/2026/05/Poslovno-in-financno-porocilo-2025.pdf>

Ribnica, 25.5.2026

Poslovno poročilo pripravila:

Karmen Tomšič, direktorica

1. Predstavitev in organiziranost zavoda

Knjižnica Miklova hiša je osrednja občinska splošna knjižnica, ki deluje kot javni zavod na območju treh občin: Ribnica (81 % ustanoviteljski delež), Sodražica (19 % delež) in Loški Potok (pogodbeno razmerje). Zavod ima sedež na Škrabčevem trgu 21 v Ribnici, kjer zaseda prostore v prvem nadstropju, pisarne v pritličju ter skupne prostore v kleti.

V letu 2025 je knjižnica delovala preko osrednje enote v Ribnici ter dveh krajevnih knjižnic v Sodražici in Loškem Potoku. Odpiralni čas je prilagojen potrebam uporabnikov; osrednja knjižnica je odprta 53 ur na teden (v poletnem času 40 ur), medtem ko sta krajevni knjižnici odprti manj ur, vendar s poudarkom na dostopnosti v popoldanskem času. Organ upravljanja je petčlanski Svet zavoda, ki mu mandat poteče v letu 2027 in je v letu 2025 izvedel tri redne seje.

2. Knjižnično gradivo: Zaloga in prirast

Na dan 31. 12. 2025 je knjižnica razpolagala z 82.768 enotami gradiva. Porazdelitev po enotah je naslednja:

- **Ribnica:** 60.450 enot.
- **Sodražica:** 14.416 enot.
- **Loški Potok:** 7.902 enoti.

V letu 2025 je bil zabeležen letni prirast z 2.664 novimi izvodi (2.040 naslovov), kar je znatno več kot v preteklih letih. Pri nabavi se upošteva razmerje med leposlovjem in strokovnim gradivom (50:50) ter gradivom za odrasle in mladino (70:30). Konec leta je bila izvedena tudi obsežna inventura, ki je med drugim razkrila potrebo po odpisu poškodovanega gradiva (tudi zaradi posledic poplave iz leta 2023). Skupaj je bilo v letu 2025 odpisanih 2.181 enot gradiva.

Digitalne vsebine in e-viri

Knjižnica se aktivno prilagaja digitalni dobi. Število licenc za e-knjige se je v letu 2025 povečalo na 3.130, zvočnih knjig pa na 704. Od sredine leta 2024 je prešla na sistem Cobiss Ela, ki omogoča plačilo po dejanski porabi izposoj namesto nakupa licenc. Članom so na voljo tudi baze podatkov, kot so Audibook, Press Reader (kjer je bil zabeležen ogromen skok uporabe z 2.521 ogledi), Britannica in Kanopy.

3. Uporabniki, obisk in izposoja

Knjižnica beleži pozitiven trend rasti števila članov, ki jih je bilo ob koncu leta 2.457. Skupno število fizičnih obiskov je doseglo 65.896, od česar večina odpade na Ribnico (skoraj 50.000 obiskov).

Izposoja gradiva: Skupna izposoja (vključno z e-knjigami) je v letu 2025 znašala 170.343 enot, kar predstavlja rast glede na pretekla leta in vrnitev na številke pred poplavo v Miklovi hiši. Poleg neposredne izposoje je bilo izvedenih tudi 2.153 medoddelčnih izmenjav med enotami.

Virtualni obisk: Izjemno rast beleži virtualna prisotnost. Skupno število virtualnih obiskov (spletna stran in družbena omrežja) je v letu 2025 naraslo na 640.518, kar je skoraj desetkrat več kot leto prej. Največji delež k temu prispevata Facebook (344.176 dosegov) in spletna stran (207.372 obiskov), knjižnica pa je postala aktivna tudi na platformi TikTok.

4. Dejavnosti za otroke in mladino

Knjižnica namenja velik poudarek bralni kulturi mladih, s čimer so v letu 2025 dosegli okoli 6.500 otrok.

- **Pravljíčne ure in vrtci:** Redno potekajo pravljíčne ure (tudi v angleščini), ki jih je v vseh enotah skupaj obiskalo 397 otrok. Projekt "Prebujajoča se pismenost" v Sodražici je vključil 380 otrok.
- **Bibliopedagoške ure:** Za osnovne šole se izvajajo sistematična izobraževanja o uporabi knjižnice in sistema COBISS. V Ribnici je te ure obiskalo 1.152 učencev.
- **Poletni projekti:** Projekt Poletavci (za otroke od 7 do 12 let) je v letu 2025 pritegnil 382 sodelujočih, kar je rekordno število. V okviru "Poletavskega knjižnega izziva" pa je sodelovalo 499 otrok.
- **Knjižnica pod krošnjami:** Trinajsto leto zapored je na grajskem dvorišču v Ribnici potekala poletna bralnica, ki jo je obiskalo okoli 700 ljudi.
- **Specifične skupine:** Knjižnica se povezuje s CSD Ribnica pri izvajanju romskih bralnih uric, katerih namen je krepitev bralnih zmožnosti in učenje vedenja v javnih prostorih.
-

5. Dejavnosti za odrasle in kulturni program

Za odrasle uporabnike knjižnica organizira širok nabor prireditev, ki so v fizični obliki dosegle nad 1.200 ljudi.

- **Prireditve in predavanja:** V letu 2025 je bilo organiziranih 22 večjih dogodkov za odrasle (literarni večeri, potopisi, strokovna predavanja), ki jih je obiskalo 860 ljudi. Med njimi izstopajo gostovanja avtorjev, kot so Tadej Golob, Anja Štefan in Alenka Rebula.
- **Abonmaji:**
 - Koncertni abonma Ribnica: V soorganizaciji z Nino Šenk so bili izvedeni štiri koncerti klasične glasbe (460 obiskovalcev).
 - Gledališki abonma: Ponovno je bil vzpostavljen ogled predstave v ljubljanskih gledališčih (MGL, SNG Drama, Opera), ki se ga udeleži 48 abonentov.
- **Ranljive skupine:** Knjižničarji redno obiskujejo Varstveno delovni center (VDC) in Dom starejših občanov (DSO), kjer izvajajo ure branja in pripovedovanja.
- **Lokalna dediščina:** Knjižnica vodi Slovski krožek za ohranjanje ribniškega narečja in spletni slovar ribniškega govora. Postavljenih je tudi 14 knjigobežnic po različnih lokacijah.

6. Investicije, kader in promocija

Investicije v letu 2025:

- Vzpostavljen je bil videonadzor z 8 kamerami za varovanje premoženja.
- Z sofinanciranjem Ministrstva za kulturo so bili kupljeni trije novi prenosni računalniki.
- Izvedena so bila vzdrževalna dela (pleskanje vrat, čiščenje žlebov, popravilo razpok zaradi sušenja zidov po poplavi).

Kader: V knjižnici je zaposlenih 10 delavcev (8 po ekvivalentu polne zaposlitve), vključno z eno osebo preko javnih del. Zaposleni se redno izobražujejo (IZUM, NUK), direktorica pa je v letu 2025 začela s študijem za izpopolnjevanje iz bibliotekarstva.

Promocija: Knjižnica je izjemno aktivna v lokalnih medijih (Rešeto, Suhorobar, Radio Univox) in na družbenih omrežjih, kjer dnevno obvešča o novostih.

7. Finančno poročilo za leto 2025

Knjižnica je v letu 2025 poslovala finančno pozitivno.

Prihodki: Celotni prihodki so znašali 504.200,31 €. Glavni viri financiranja so bili:

- Občinski proračuni: 407.800,75 €.
- Republiški proračun: 25.874,00 €.
- Prihodki od prodaje storitev (članarine, abonmaji): 33.928,70 €.
- Donacije: 17.390,00 €.

Odhodki: Celotni odhodki so znašali 493.271,90 €. Največji delež predstavljajo:

- Stroški dela: 304.384,74 € (61,7 % vseh odhodkov).
- Stroški materiala in storitev: 182.140,98 €.
- Amortizacija: 6.651,12 €.

Analiza odhodkov

Celotni odhodki doseženi v letu 2025 so izkazani v višini 493.271,90 € in predstavljajo 97,6 % od doseženih v letu 2024. Po glavnih postavkah so bili odhodki poslovanja naslednji:

1.) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV so v letu 2025 znašali 182.140,98 € in so bili za 2,40 % nižji od doseženih v letu 2024. Delež v celotnih odhodkih znaša 100 %.

Stroški materiala (460) so v celotnem zavodu v letu 2025 znašali 110.011,23 € in so bili za 8,10 % višji od doseženih v letu 2024. Delež glede na celotne odhodke zavoda znaša 22,3 %.

Stroški storitev (461) so v celotnem zavodu v letu 2025 znašali 72.129,75 € in so bili za 21 % nižji od doseženih v letu 2024. Delež glede na celotne odhodke zavoda znaša 14,6 %.

2.) STROŠKI DELA (875) so v letu 2025 znašali 304.384,74 € in so bili za 2,5 % nižji od doseženih v letu 2024. Delež v celotnih odhodkih znaša 61,7 %.

V letu 2025 je bilo izplačano 11.839,58 € letnega regresa in 5.639,38 € zimskega regresa.

Poslovni izid: Presežek prihodkov nad odhodki pred obdavčitvijo je znašal 10.928,41 €. Po plačilu davka iz dejavnosti (54,70 €) znaša čisti presežek prihodkov nad odhodki 10.873,71 €.

8. Zaključek

V letu 2025 smo ponovno beležili dvig obiska in vpisa, izposoja je večja od leta 2024 in je v celotni knjižnici narastla. Glede na dejstvo, da vsi trije segmenti v večini slovenskih knjižnic zadnja leta padajo, je to za nas uspeh, ki je posledica našega prizadevanja, da omogočimo dostop do naših storitev in mnogih dodatnih dejavnosti, ki so uporabnikom dodatno približale knjižnico.

Vseskozi si prizadevamo vzdrževati in še dvigati kakovost knjižnične zbirke. Z načrtno nabavo gradiva smo si prizadevali pridobiti kar največ naslovov za čim širši krog uporabnikov, pri čemer smo upoštevali potrebe lokalnega okolja ter različne ciljne skupine. Obiskovalcem smo omogočili seznanitev s slovenskim leposlovjem in prevodi iz tujih jezikov. Zagotavljali smo tudi gradivo za potrebe vseživljenjskega učenja.

Vseskozi smo se trudili ohraniti nalogo promocije branja, vzbujanja veselja in potrebe po branju med mladimi in odraslimi, ki je ena najpomembnejših nalog knjižnice; z našimi aktivnostmi za promocijo branja (pravljične ure, bibliopedagoške ure, prebujajoča se pismenost in vrtec na obisku, Knjižnica pod krošnjami) in ostalimi projekti smo v občini Ribnica, Sodražica in Loški Potok dosegli okrog 6.500 otrok.

Odraslim uporabnikom smo se približali najprej z osebnim svetovanjem v knjižnici, nato pa še prek družbenih medijev, spletne strani, radia in televizije, pa tudi z različnimi prireditvami. Z različnimi aktivnostmi (različne aktivnosti promocije branja, prireditve, projekti) smo v letu 2025 v fizični obliki dosegli nad 1.200 odraslih, prek družabnih omrežij pa nad 640.000 ogledov/ljudi.